

STYREMØTE 18. desember 2023

Side 1 av 5

Styresak nr.:	85-23	Sakstype:	Beslutningssak
Saksnr. arkiv:	21/01240		

Måned rapport per november 2023 Sykehuset Østfold HF

Sykehuset Østfold HF (SØ) har per november et negativt økonomisk resultat på 186,9 mill. kroner i forhold til budsjett. Resultatet isolert sett for november viser et negativt avvik som hovedsakelig skyldes merforbruk på personell- og varekostnader.

Aktiviteten er i henhold til plan for innlagte pasienter men lavere innen dagbehandling og poliklinisk aktivitet for alle hovedområder. Sykefraværet er noe lavere enn forrige måned og samme måned i 2022.

Forslag til vedtak:

1. Styret tar måned rapport per november til etterretning

Sarpsborg, den 13.12.2023

Hege Gjessing
administrerende direktør

Vedlegg: PP-presentasjon

Styresak nr.: 85-23

1. Administrerende direktørs anbefalinger/konklusjoner

Administrerende direktør anbefaler at styret tar månedsrapport for november 2023 for SØ til etterretning.

2. Faktabeskrivelse

Tabell 1 Status i november

Områder	Mål	Denne måned	Forrige måned	Utvikling
Fristbrudd avviklede	Mål	Faktisk	Faktisk	
Somatikk	0	20,1 %	21,7 %	↑
VOP	0	2,1 %	2,9 %	↑
BUP	0	0,0 %	6,7 %	↑
TSB	0	0,0 %	0,0 %	↑
Ventetid avviklede	Mål	Faktisk	Faktisk	
Somatikk	61	79	78	↓
VOP	56	57	59	↑
BUP	50	47	50	↑
TSB	30	21	20	↓
Andel passert planlagt tid	Mål	Faktisk	Faktisk	
Andel passert planlagt tid	95 %	80,5 %	80,7 %	↓
Korridorpasienter og belegg	Mål	Faktisk	Faktisk	
Andel korridorpasienter	0 %	1,9 %	1,5 %	↓
Gjennomsnittlig belegg somatikk	90 %	95,0 %	92,0 %	
Gjennomsnittlig belegg psykiatri		82,0 %	85,0 %	
Andel avviste henvisninger	Mål	Faktisk	Faktisk	
BUP	20 %	18,9 %	14,7 %	↓
VOP	20 %	43,2 %	37,7 %	↓
Økonomi	Mål	Faktisk	Faktisk	
Resultat akkumulert	36,7	-223,6	-190	↓

Det er fortsatt høy andel fristbrudd avviklede og ventende i somatikk i november. Flest fristbrudd er det innenfor fagområdene ortopedi, øre-nese-hals og øye. Innen Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP) er fristbruddene betydelig redusert i oktober og november sammenlignet med september. Ventetiden er innenfor måltall i voksenpsykiatrien (VOP), tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) og BUP, men høyere for somatikk. Det er etablert en intern arbeidsgruppe som vil ha som hovedoppgave å se på mulige løsninger for å bedre utviklingen fristbrudd og ventetid og foreslå tiltak. Andel pasienter som er behandlet innen planlagt tid er marginalt økt siste måned.

Det var 251 liggedøgn på korridor i november, dvs. en økning fra oktober hvor antallet var 204. Beleggsprosenten innen somatikk har vært på 95 % og 82% innen psykisk helsevern og TSB i november.

Andel avviste henvisninger i BUP og VOP viser en negativ utvikling sammenlignet med forrige måned og er på hhv. 18,9 % og 43,2 % i november.

Per november det budsjettert med et negativt avvik på 36,7 mill. kroner. Resultatet viser et merforbruk på 223,6 mill. kroner, dvs. et negativt avvik på 186,9 mill. kroner i forhold til budsjett. Resultatet isolert sett for november viser et negativt avvik på 29,6 mill. kroner. Avviket skyldes i alle hovedsak merforbruk på personell- og varekostnader.

Styresak nr.: 85-23

Aktivitet

Per november er aktiviteten målt i DRG-poeng 3 % lavere enn planlagt innen somatikk. Målt i antall pasienter er døgnaktiviteten over plan, men lavere for dagbehandling og poliklinikk. Antall døgnpasienter i somatikk var 3,1 % høyere enn plan i november, dvs. 122 pasienter. Avviket fra plan for poliklinikk skyldes hovedsakelig ledige ubesatte stillinger og høyt sykefravær i perioden. Innen psykisk helsevern og TSB er døgnaktiviteten iht. til plan, men den polikliniske aktiviteten er betydelig lavere, dette gjelder særlig VOP og TSB. Deler av avviket innen TSB skyldes endring i registreringspraksis.

Økonomi

SØ har et resultat per november som er 186,9 mill. kroner dårligere enn budsjett. Resultatet for november følger den negative utviklingen som har vært i september og oktober. Noe av avviket kan forklares med høyere lønnsoppgjør enn budsjettert men det er den variable andelen som utgjør hovedvekten av avviket. Merforbruk på bemanning fordeles hovedsakelig mellom de største klinikkene, dvs. klinikk for kirurgi, klinikk for medisin, klinikk for kvinne-barn og klinikk for psykisk helsevern og TSB.

Av siste måneds avvik på varekostnader utgjør kjøp av tjenester fra private og andre offentlige leverandører 3 mill. kroner. Øvrig avvik gjelder hovedsakelig medikamenter og behandlingshjelpemidler.

Samlet sett er de aktivitetsbaserte inntektene i henhold til plan i november.

De negative økonomiske resultatene i siste 3 måneder medfører en prognose for året på 230 mill. kroner.

I tillegg til besluttede kostnadsreducerende tiltak videreføres øvrig arbeid med å redusere kostnadsnivået i SØ. Oppdatert status innenfor de ulike områdene er:

Variabel lønn

Ett satsningsområde for å redusere merforbruk av variabel lønn vil være økt innsats for mer helhetlig og langsiktig bemanningsplanlegging og ressursutnyttelse som tar høyde for variasjon i aktivitet over tid. Det er p.t. 5 seksjoner som mottar bistand fra seksjon for bemanningsplanlegging. Effekt av nye arbeidsplaner/turnusplaner gjenspeiles foreløpig ikke i form av redusert variabel lønn, men endringene forventes å bidra til dette over litt tid. I forbindelse med budsjett 2024 planlegges det å øke bemanningen i seksjon for bemanningsplanlegging med 2 årsverk, hvorav 1 årsverk vil være øremerket bemanningsplaner for leger.

Det vises til styresak 88/23 *Strukturelle og ledelsesmessige tiltak Sykehuset Østfold HF 2023-24 – redegjørelse fra Sykehuset Østfold til Helse Sør-Øst RHF* for konkretisering av tiltak på følgende områder:

- Sykefravær
- Oppgavedeling
- Ekstern innleie
- Reduksjon i ventetider og fristbrudd

Medikamentbytter:

Følges opp i månedlige møter, områder med potensiale for ytterligere besparelser følges opp kontinuerlig.

Styresak nr.: 85-23

Privat rehabilitering:

Etableringen av intern koordinator for rehabilitering er utvidet til å gjelde alle fagområder i SØ fra september 2023. Sykehuset ønsker også å være pilot for å vurdere alle henvisninger innen opptaksområdet. Eksterne henvisninger vurderes i dag i Sunnaas HF. Årets bruk vil bli avregnet i forbindelse med årsoppgjøret for 2023.

Andre prosjekter som er gjennomført i 2023 er innføring av talegjenkjenning. Økonomisk effekt i innværende år er 6 mill. kroner som følge av redusert behov for bemanning i skrivejtenesten. Effekten av tiltaket var innarbeidet i budsjettet for 2023 og følger den plan som er lagt. I tillegg er det gjennomført et prosjekt innen ortopedisk avdeling med modernisering og forbedring av hofter- og kneskole. Prosjektet har medført bedret pasientlogistikk som igjen har gjort det mulig å øke aktiviteten. Dette har gitt en økt inntekt i avdelingen på 3,5 mill. kroner.

Bemanning og sykefravær

SØ har i november et bemanningsforbruk som er 224 månedsvær høyere enn plan og 92 månedsvær høyere enn samme måned i fjor. Den variable andelen av lønnskjøring for desember er regnskapsmessig kostnadsført i november. Utbetalte månedsvær i desember er 255 månedsvær høyere enn plan.

Sykefraværet i november var 9,1 % og er redusert sammenlignet med foregående måned. I november 2022 var sykefraværet på 10,2 % slik at det økningen i variabel lønn ikke kan forklares direkte med økt sykefravær. Det vises til tiltak beskrevet over for både bemanningsforbruk og sykefravær.

3. Administrerende direktørs vurderinger

SØ har et negativt økonomisk resultat per november på 186,9 mill. kroner mot budsjett når alle tilleggsbevilgning fra revidert statsbudsjett og effekt av årets lønnsoppgjør er innarbeidet. Alle besluttede kostnadsreduserende tiltak gjennomføres i henhold til plan og det forventes effekter i tråd med opprinnelige beregninger. Den økonomiske utviklingen i de siste 3 månedene er imidlertid bekymringsfullt sett i lys av fremtidig investeringsbehov. Det er særlig kostnader til variabel lønn som er økende og dette er et tema i alle interne oppfølgingsmøter. Sykefraværet er noe redusert i november sammenlignet med oktober og er lavere enn tilsvarende måned i fjor, uten at dette gjenspeiler seg i reduserte kostnader bemanningskostnader i særlig grad.

Med bakgrunn i de siste måneders økonomiske utvikling har behovet for ytterligere kostnadsreduserende tiltak vært diskutert i sykehusledelsen. Det vil i forbindelse med behandling av månedsrapport for november (SLM 19. desember) foreslås følgende tiltak:

- Ansettelsesstopp fra 19. desember – innen stabsfunksjoner tilligger det administrerende direktør å gjøre avvik fra bestemmelsen. Nyrekrutteringer innen den kliniske virksomheten skal nøye behovsvurderes i hvert enkelt tilfelle og godkjennes av klinikksjefene.
- Innkjøpsstopp fra 19. desember

I tillegg vil det bli nedsatt en hurtigarbeidende arbeidsgruppe for å vurdere reduksjon av kveldspoliklinikk og rutiner for godkjenning av variabel lønn. Det vil også bli utarbeidet en mer konkret plan for hybrid ressursstyring.

Styresak nr.: 85-23

Det er en positiv utvikling på ventetider og fristbrudd innen VOP og BUP men fortsatt mange fristbrudd og lange ventetider innen enkelte områder i somatisk virksomhet. Det er etablert en intern arbeidsgruppe med hovedoppgave å se på muligheter og foreslå tiltak for å snu den negative utviklingen på disse områdene.